

ISSN: 2454-5813
IJKR 2020; 6(2): 70-73
© 2020 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 04-02-2020
Accepted: 06-03-2020

ಮೈ. ಎ.ಎಸ್.ಲಮಾಣಿ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಎಂ.ಜಿ.ಪಿ.ಸಿ.,
ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ
ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಮುದ್ರೆಬಿಹಾಳ

International Journal of Kannada Research

www.kannadajournal.com

ಪ್ರಸ್ತುತ ಜನರ್ಚಿವನದಲ್ಲಿ ಶರಣರ ಚಂತನೆಯ ವಾಸ್ತವಿಕತೆ

ಮೈ. ಎ.ಎಸ್.ಲಮಾಣಿ

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಪ್ರಪಂಚ ಕಂಡ ಅಪರೂಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಒಂದು ಎಂಬುದು ಅದರ ವಿಶೇಷ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಹಲವು ಫಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೀವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಕರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಆ ಫಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಥವಾ ವಚನ ಜಳುವಳಿ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದು ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಅದು ಬಸವಾದಿ ಪ್ರಮಥರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅದುವರೆಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆಳೆದು ಬಂದದ್ದು ರಾಜಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ರಾಜಾಶ್ರಯದ ಹಂಗನ್ನೆ ತೋರೆದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಧ್ಯ ಬೆಳೆದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬುದು ಅದರ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದಯವರೆಗೂ ಸಂಸ್ಕृತ ಭಾಯಿಪ್ರಾವಾದ ಹಳಗನ್ನಡದ ಚಂಪಾವಿನಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ತಲುಪುವ ಬರವಣಿಗೆ ಅಂದಿನ ಬರಹಗಾರರದಾಗಿತ್ತು.

ವಚನ ಎಂದರೆ ಮಾತು, ಮಾತನಾಡುವುದು, ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು, ಆಣೆ, ಪ್ರಮಾಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರ ಒಂದು ವಚನ “ಮೃದುವಚನವೇ ಸಕಲ ಜಪಂಗಳಯ್ಯಾ” ಎಂಬಲ್ಲಿ ವಚನವನ್ನು ಸ್ವಷ್ಟಿಕರಿಸುತ್ತದೆ. ತೀ.ನ.ಎ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವಂತೆ “ವಚನಗಳು ಪದ್ಯದಪ್ಪ ಬಿಗಿಯಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಗದ್ಯದಪ್ಪ ಸಡಿಲವೂ ಅಲ್ಲ. ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ವಚನಗಳು ಗದ್ಯ ಪದ್ಯದ ನಡುವಿನ ಮಾದರಿ” ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ವಚನಗಳ ರಚನೆಯಿಂದ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿತು. ಶರಣರ ವಚನಗಳು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಓದುಗಬ್ಬಿವಾಗಿಯೂ, ಹಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಹಾಡುಗಬ್ಬಿವಾಗಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ರಚನೆಯಾದ ವಚನಗಳ ಭಾಷೆ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸರಳ ಹಾಗೂ ಕೇಳಲು ಮಧುರವಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಹುಬೇಗ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ತಲುಪಿತು.

ಶರಣರ ವಿಚಾರಗಳ ಪರಾಮರ್ಶೆ

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಂಪರೆಯಿಂದರೆ ಶರಣರ ಸಾಧನೆ, ಚರಿತ್ರೆಯೆ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಶರಣರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅವರೋಕನ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರಂಭಿಕನಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಶರಣನೆಂದರೆ ಜೀಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ. ಈತನ ಕಾಲಮಾನ ನು. 1135-40. ಈತ ಇದದ್ದು ಬಾಲಕ್ಕರ ಇಮ್ಮಡಿ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ (II39-49)ನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ. ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುದನೂರು ಜೀಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ಮುಟ್ಟೂರು. ಬಟ್ಟೆ ನೇಯುವ ಕಾಯಕದ ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಮುದನೂರಿನ ದ್ವೇವವಾದ ರಾಮನಾಥನ ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಆ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನೆ ತನ್ನ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಶಿವಭಕ್ತನಾದ ಈತ ಸನ್ಯಾಸಿ ಆಗಲು ಒಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಹೊಂದುವ ಹೆಣ್ಣು ದುಗ್ಂಳಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತನೆ. ಗಂಡನನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬಾಳುವ ಹೆಣ್ಣು ಮದದಿಯಾಗಿ ದೂರೆತರೆ ಸಂಸಾರ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತೆಂದು “ಸ್ತಿಪತಿಗಳೊಂದಾದ ಭಕ್ತಿ ಹಿತವಾಗಿಪ್ಪುದು ಶಿವಂಗೆ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ತನ್ನ ಸಂಸಾರಕ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ.

ನಿಸ್ಂತಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜೀಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನೆ ಆದ್ಯ ವಚನಕಾರ. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುವ ಈತನ ವಚನಗಳು ಅಚ್ಚ ತ್ರಪದಿ, ಚೌಪದಿಗಳನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ.

Corresponding Author:
ಮೈ. ಎ.ಎಸ್.ಲಮಾಣಿ
ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಎಂ.ಜಿ.ಪಿ.ಸಿ.,
ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ
ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಮುದ್ರೆಬಿಹಾಳ

Co-ordinator,

Internal Quality Assurance Cell
M.G.V.C. Arts, Commerce & Science College
MUDDEBIHAL - 586212

ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವು, ಭಾಷೆಯೋ ತೀರ ಸರಳ ಇದು ಈತನ ವಚನಗಳ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಒಡಲುಗೊಂಡವ ಹಸಿವ		
ಒಡಲುಗೊಂಡವ ಹಸಿವ		
ಒಡಲುಗೊಂಡವನೆಂದು	ನೀನೋಮೈ	ಜಡಿದು
ನುಡಿಯದಿರಾ		
ನೀನೆನ್ನುಂತೋಮೈ	ಒಡಲುಗೊಂಡು	ನೋಡಾ
ರಾಮನಾಥ		

ಜೀಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ಒಟ್ಟು 176 ವಚನಗಳು ಈವರೆಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗಿವೆ. ಮಧದಿ ದುಗಳೇ ಹೊಡಾ ವಚನಕಾರ್ತಿಯೆಂಬುದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಡಾಂಭಿಕೆ ಭಕ್ತನ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ದಾಸಿಮಯ್ಯನಲ್ಲಿ ಹರಿತವಾದ ಏಡಂಬನೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಮತದ ಬೆಕ್ಕಿನ ಸಾಮ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಜೀಚಿತ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಹೊಡ ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಮೋಸಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಬರುಸಟೆಗನ ಭಕ್ತಿ ದಿಟವೆಂದು ನಷ್ಟಲು ಬೇಡ
ಮುತದೊಳಗನ ಬೆಕ್ಕು ಇಲಿಯ ಕಂಡು
ಪುಟನೆಗೆದಂತಾಯಿತು ಕಾಣಾ ರಾಮನಾಥ

ಹೀಗೆ ದಾಸಿಮಯ್ಯ ಓದುಗರ ನೆನಷಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಸೃಷ್ಟಿಯ ವಚನಕಾರರಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ.
ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಮೋದಲ ಜಿಂತಕೆ. ಮಹಾನ್ ಮಾನವತಾವಾದಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು ವಚನ ಚಳುವಳಿಯ ನೇತಾರರಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣನವರು ಬಾಗೇವಾಡಿ ಅಗ್ರಹಾರದಲ್ಲಿ ಮಾದರಸ ಮತ್ತು ಮಾದಲಾಂಬಿಕೆ ದಂಪತೀಗಳ ಉದರದಲ್ಲಿ ಕೃತಿ. 1132 ರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿ ಮೋಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದ ಅಮಾನವೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಮೇಲು-ಕೀಳು, ಜಾತಿಬೇಧ, ಮತಾಂಧತೆ, ಅಸ್ತ್ರಶ್ರೀ, ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ ಇವುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಸಿದೆದ್ದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಒಡನಾಟ ನ್ಯಾನವಹುಲ ಹೋಟಿಯ ಒಳತನ್ನೇ ಬಯಸುವ ಬಿದ್ಧಿಜೀವಿಗಳ ಜೂತೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಬಸವಣ್ಣ

ಸಾರ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗವ ಮಾಡುವುದು
ದೂರ ದುರ್ಜಫನರ ಸಂಗ ಬೇಡವಯ್ಯ
ಆವ ಹಾವಾದಡೇನು, ವಿಷವೋಂದೆ
ಅಂತವರ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರ ಸಂಗ
ಸಿಂಗಿ ಕಾಳಕೂಟ ವಿಷವೋ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವಾ

ಅವಗುಣವೆಂಬ ಅನಿಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು, ಸಜ್ಜನಿಕೆಯನ್ನು ಮೇಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಜ್ಜನರ ಸಂಗವ ಮಾಡುವುದು ಮೇಲು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆವ ಹಾವಾದಡೇನು ವಿಷವೋಂದೆ, ಅಂಥವರ ಸಂಗಬೇಡ ಎಂದು ಸಂಗಮನಾಥನಲ್ಲಿ ಬೇಡುವ ಬಸವಣ್ಣ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧವಿಲ್ಲದವರ ಸಹವಾಸವೆಂದರೆ ಕರಾಳವಿಷದ ಸಹವಾಸವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.
ಸುಮಾರು 1426 ವಚನಗಳ ಒಡಯರಾಗಿರುವ ಬಸವಣ್ಣನವರು ನಡೆ-ನುಡಿ ಒಂದಾಗಿ ತುಂಬಾ ಎತರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯಾಂದ

ಬಿನ್ನರಾಗಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅದರ್ಥಮಾನವರಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ಬಸವಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ 'ಅನಭವ ಮಂಟಪವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಬಸವಣ್ಣನವರದು. ಭೇದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಳಿಸಿಹಾಕಿ ಸರ್ವಸಮಾನತೆಯ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಹೊರಟ ಘನವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬಸವಣ್ಣನವರದು. ಅಂದು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ ಸಪ್ತಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅವರ ವಚನವನ್ನು ಮೇಲುಕು ಹಾಕಿದಾಗ

ತಳಬೇಡ ಕೊಲಬೇಡ ಹಸಿಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಬೇಡ ಮುನಿಯಬೇಡ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ಅಸಹ್ಯಪಡಬೇಡ ತನ್ನ ಬಳ್ಳಿಸಬೇಡ, ಇದಿರು ಹಳಿಯಲು ಬೇಡ ಇದೇ ಅಂತರಂಗ ಶುಭಿ! ಇದೇ ಬಹಿರಂಗ ಶುಭಿ!
ಇದೇ ನಮ್ಮ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನೋಲಿಸುವ ಪರಿ

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಚನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಯುತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಧ್ಯಾರ್ಥಾರ್ಥವಾದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬಹುದು. ಇಂತಹ ಅದ್ವಿತೀ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕೆಂದು ಸಾಲಿನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಸುಮಾರು ಒಂಭತ್ತುನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದ ಇಂದಿಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೆರಗುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರ ನಡೆ-ನುಡಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಬಸವಣ್ಣನ ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಅನುಪಮ ಜ್ಞಾನಿ, ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ ಅಧ್ವಿತೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ, ಬೆಡಗಿನ ವಚನಗಳ ರಚನಕಾರನಾಗಿ ಶಿಶ್ವತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ವಚನ ಪರಂಪರೆಗೆ ಬಸವಣ್ಣ ಭಕ್ತಿಯ ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು ಹೊದಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಮ ಜ್ಞಾನದ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಮನ ಸುಮಾರು 1294 ವಚನಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದು 'ಅಲ್ಲಮನ ವಚನ ಚಂತ್ರಿಕೆ' ಎಂಬ ಹೊತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಶಿಕಾರಿಪುರ ಈತನ ಹುಟ್ಟಾರು. ಪ್ರಭುವಿನ ವಚನಗಳು 'ಗುಹೇಶ್ವರ' ಅಂತಿತನಾಮದಿಂದ ಹೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈತನ ಬೆಡಗಿನ ವಚನಗಳು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ ಸಾಕ್ಷಿ ಮನಸ್ಸಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ ಅಲ್ಲಮನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮೌಲಿಕವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಹೊನ್ನು ಮಾಯೆಯೆಂಬರು ಹೊನ್ನು ಮಾಯೆಯಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಾಯೆಯೆಂಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಾಯೆಯಲ್ಲ ಮಣ್ಣು ಮಾಯೆಯೆಂಬರು ಮಣ್ಣು ಮಾಯೆಯಲ್ಲ ಮನದ ಮುಂದಣ ಆಶೆಯೇ ಮಾಯೆ ಕಾಣಾ ಗುಹೇಶ್ವರ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ, ಮೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ, ಹೊನ್ನಿಗಾಗಿ ಆಶೆಪಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹೇಸಡ ಜನರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಶರಣರು ನಮಗೆ ದ್ರವ್ಯಾರಂಡಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಅವರ ವಾಸ್ತವಿಕ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಎಂಬ ಸತ್ಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಶರಣರು ಇಂತಹ ಚಿಂತನೆಗಳ ಒಡಯರಾಗಲು ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿನ ಜೀವನ ಬದಲೆ

ಹಾಗೂ ಅಂತರಂಗ-ಬಹಿರಂಗದ
ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ.

ಕಂಡು ಕಂಡುದನೆಲ್ಲವ ಹೊಂಡು
ಅಟ್ಟಿಹಾಸದಿ ಮೇರವ ಜನಕೆ
ಕಾಣದ ಜೀವಿಯು ಬಂದು
ತಲ್ಲಿನೆಸುವುದು ಜಗವು ನೋಡಾ ಗುಹೇಶ್ವರ.

ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಫಟಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು
ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯನ ದುರಾಕೆ, ಮೋಸತನ,
ಕಪಟತನ, ಲೋಭಿತನ ಎಲ್ಲವೂ ನನ್ನದಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕೆಟ್ಟಹಟ
ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲತ್ವವೇ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಚಲಿತ
ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
ಮಾನವನ ಭೋಗಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಲಾಸಿ ಬದುಕಿನ
ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದು ಜಗತ್ತನೇ ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೊರೊನಾ
ಮಹಾಮಾರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಮನ ಪ್ರಕೃತ ವಚನ ಅಕ್ಷರಶಃ
ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆತನ ದೂರದರ್ಶಿತ್ವ ನಮ್ಮ ವಿವೇಕದ
ಕಣ್ಣ ತೆರೆಸುತ್ತದೆ.

ಇನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗುವ ಉಜ್ಜಲ ನಕ್ಷತ್ರ, ಆದರ್ಥ
ಬದುಕಿನ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಜೀವಿಸಿದ ಏರಾಗಿಣಿಯೆ
ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ವಚನಗಾರ್ಥ ಅಕ್ಷನ
ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕರೋರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸುವ
ಹರಿತವಾದ ಚಿಂತನ-ಮಂಧನ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊದಲ
ವಚನಗಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಗಮನಸೇಳಿಯವ ಅಕ್ಷ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ
ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 'ಯೋಗಾಂಗ ತ್ರಿವಿದಿ' ಕೃತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ
ಮೊದಲು ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಅಕ್ಷ ತಾನು ಕೇವಲ
ವಚನಗಾರ್ಥಿಯಲ್ಲ, ಕವಯಿತ್ರಿ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾಳೆ.
ಅಕ್ಷನ ಹುಟ್ಟಾರು ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲೂಕಿನ
ಉಡುತಡಿ ಗ್ರಾಮ. ತಂದೆ: ಓಂಕಾರತೆಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ:
ಲಿಂಗಮ್ಮ ದಂಪತೀಗಳ ಸುಮತ್ರಿಯ ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ.
ಬನವಾಸಿಯ ಮಾಂಡಲಿಕ ಅರಸ ಕಸಪಯ್ಯ(ಕೌಶಿಕ)ನನ್ನು
ಅವನ ಒಡೆತಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಆತ ಆಕೆಯ
ಕರಾರಿನಂತೆ ನಡೆಯದೆ ಹೋದಾಗ ಅಕ್ಷ ಆತನ ಮನೆಯಿಂದ
ರೀಗಬರೆಯಾಗಿ ಹೊರಟು ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಕಲ್ಯಾಂದ ಅನುಭವ
ಮಂಟಪವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮುನ್ನ ಪ್ರಖಾಂಡ ಜಾನಿ
ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿ ಎದುರಿಸಿ(ಉತ್ತರಿಸಿ)
ತಾನೊಬ್ಬ ಅನುಭಾವಿಯೆಂಬುದನ್ನು ದೃಢಿಕರಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಈ
ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷನ ಅನುಭಾವ ಜಾನ್ನನದ ಆಳವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ
ಚೆನ್ನಬಿಸವಣಿ ಅಕ್ಷನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದು ಹೀಗೆ, "ಆದ್ಯರ ಅರವತ್ತು
ವಚನಕ್ಕೆ ಬಿಸವಣಿನ ಇಪ್ಪತ್ತು ವಚನ, ಬಿಸವಣಿನ ಇಪ್ಪತ್ತು
ವಚನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವಿನ ಹತ್ತು ವಚನ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುವಿನ ಹತ್ತು
ವಚನಕ್ಕೆ ಅಜಗಣಿನ ಐದು ವಚನ. ಅಜಗಣಿನ ಐದು ವಚನಕ್ಕೆ
ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿಯ ಒಂದು ವಚನ ಸಮ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.
ಇದು ಅಕ್ಷನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಉನ್ನತಿಕೆಯನ್ನು ತೋರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
ಇದರಿಂದ ಅಕ್ಷ ಸ್ತೋತ್ರಾಕೃತಿ ಆದರ್ಥ ಹೇಣ್ಣಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾಳೆ.
ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ ಅಂದು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿಗೂ
ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸೀಯರ ಮೇಲಿನ
ಮರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಮಾಜದ ದೈರ್ಘ್ಯನವನ್ನು ಆಕೆ
ಪ್ರತಿಭಟನೆಸುವುದು ಹೀಗೆ.

ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ

ಸಾವಿಲ್ಲದ ಕೇಡಿಲ್ಲದ ರೂಪಿಲ್ಲದ
ನಾನೋಲಿದೆ
ಎಡೆಯಲ್ಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲದ ತೆರಹಿಲ್ಲದ ಸುರುತ್ತಾಳೆ
ಚೆಲುವಂಗ ನಾನೋಲಿದೆ ಎಲೆ ಅವ್ವಣಿರಾ?

ಈ ಕಾಲದ ಶೈಷ್ಟ ವಚನಕಾರರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ
ವಚನಕಾರನೆಂದರೆ ಚೆನ್ನಬಿಸವಣಿ. ಈತ ಬಿಸವಣಿನ ಸೋದರಳಿಯ. ಬಿಸವಣಿನ ಅಕ್ಷ ನಾಗಮ್ಮನ ಮಗ. ಹಿರಿಯ
ಶರಣ ಸೋನ್ವಲಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮನಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಹಿರಿಯ
ಇಪ್ಪತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ
ಪ್ರತೀತಿ ಹಾಗೂ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದ, ಶೂನ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನದ
ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದದ್ದು ಈತನ ವಿಶೇಷ ಸಾಧನೆ. ಬಿಸವಣಿನ
ಸೋದರಳಿಯನಾಗಿದ್ದರೂ ಆತ ನಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು
ಆಕ್ಷರ್ಷಿಸುವುದು ತನ್ನ ಪಾಂಡಿತ್ಯ. ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ
ಸ್ವಾಮಧ್ಯಾದಿಂದ. ಸುಮಾರು 1500 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಚನಗಳನ್ನು
ರಚಿಸಿದ ಹೆಗ್ಲಿಕೆ ಚೆನ್ನಬಿಸವಣಿನದು. ವಚನ ರಚನೆ ಅವ್ವೇ
ಅಲ್ಲದೆ ಅಷ್ಟಾವರಣ, ಪಂಚಾಚಾರ, ಷಟ್ಪಾಗಳನ್ನು
ರಚಿಸಿದವನು ಚೆನ್ನಬಿಸವಣಿ. ಕಲ್ಯಾಂಕಾರ್ತಿಯ ನಂತರ ಉಳಿವಿ
ಈತನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ವಚನಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು
ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದವನು ಚೆನ್ನಬಿಸವಣಿನೆ. ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು
ಸಾವಿರ ಶರಣರೊಂದಿಗೆ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಹಿರಿಯ
ಶರಣ ಚೆನ್ನಬಿಸವಣಿನವರದ್ದು.

ಶರಣರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೇಮ-ನಿಷ್ಠೆಗಳು, ಗೌರವ-ಭಕ್ತಿ, ಸಂಸ್ಕಾರ,
ಸಮಸಮಾಜದ ತುಡಿತ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿದ್ದವು. ಶರಣಧರ್ಮ
ಸರ್ವರನ್ನೂ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕಾಣುವ ಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು.
ಚೆನ್ನಬಿಸವಣಿನ ವಯಸ್ಸು ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದರೂ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ತಂಬಾ
ಹಿರಿದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ
ಚೆನ್ನಬಿಸವಣಿನ ವಚನವೊಂದು ಅವರಿಗೆ ತತ್ವಿನಿಷ್ಟೆಯಡೆ
ನಮ್ಮನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ನಿಷ್ಟೆಯಳ್ಳಾತಂಗೆ ನಿತ್ಯ ನೇಮದ ಹಂಗೇಕೆ
ಸತ್ಯವುಳ್ಳಾತಂಗೆ ತತ್ವ ವಿಚಾರದ ಹಂಗೇಕೆ
ಅರಿವುಳ್ಳಾತಂಗೆ ಅಗ್ಘವರೆಯ ಹಂಗೇಕೆ
ಮನಶುದ್ಧವುಳ್ಳವಂಗೆ ಮಂತ್ರದ ಹಂಗೇಕೆ
ಭಾವಶುದ್ಧವುಳ್ಳವಂಗೆ ಹೂವಿನ ಹಂಗೇಕೆ
ಕೂಡಲಚೆನ್ನಸಂಗಯ್ಯ ನಿಮ್ಮನರಿದಾತಂಗೆ ನಿಮ್ಮ
ಹಂಗೇಕೆ

ಒಳೆಯ ನಡೆನುಡಿವುಳ್ಳವರಿಗೆ, ಸತ್ಯವಂತರಿಗೆ,
ಮನಶುದ್ಧವುಳ್ಳವರಿಗೆ, ಭಾವಶುದ್ಧವುಳ್ಳವರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ನೇಮದ
ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರದ ಹಂಗಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ
ವಚನ ಧ್ವನಿಮಾರ್ಣವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. 'ಆಚಾರವೇ ಜಂಗಮ,
ವಿಚಾರವೇ ಭಕ್ತ' ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳರಡರ ಸಂಗಮವೇ
ಜಾನಿಯ ಬದುಕು. 'ಪರಸತ್ತಿಯ ಭೋಗಿಸಬಾರದೆಂಬುದು ಜಾನಿ,
ಅದನ್ನು ಅಧ್ಯೇಸಿಕೊಂಡು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದು
ತ್ರೀಯಾಜಾನ್' ಇಂತಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೊಲಿಕ ವಿಚಾರಗಳು ಇಂದಿಗೂ
ಪ್ರಸುತ್ವವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಚೆನ್ನಬಿಸವಣಿನವರ ವಿದ್ಯಾ ವೈಕ್ಯಾತ್ಮಕ
ಕನ್ನಡಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶರಣ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುವ
ಇನ್ನೊಂದು ಪರಮಾತ್ಮ ಹೆಸರೆಂದರೆ ಶರಣ ಸೋನಲಿಗೆ

ಸಿದ್ಧರಾಮನು. ಆ ಕಾಲದ ಕಾಯಕ ತತ್ವದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಸಿದ್ಧರಾಮ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈತನು ರಚಿಸಿದ ಸುಮಾರು 1378 ವಚನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಈತನ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತನಾಮ

“ಕಷಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ”.

ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಒಬ್ಬ ಕರ್ಮಯೋಗಿ. ಈತನ ಕರ್ಮಭೂಮಿ ಸೊನ್ನಲಿಗೆ (ಇಂದಿನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಸೂಲ್ಲಾಮುರ). ಧೂಳಿಮಾಕಾಳ ಎಂಬ ಸ್ಥಳೀಯ ದೈವದ ಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ಮೌರಡಿಯ ಮುದ್ದು ಮತ್ತು ಸುಗ್ರೀಲೀಯೆಂಬ ಗೌಡ ದಂಪತೀಗಳ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶಿಶುವೇ ಸಿದ್ಧರಾಮ. ಮೂರಾರ್ತಮದ ಹೆಸರು ಧೂಳಿಮಾಕಾಳ.

ಚನ್ನೆಬಿಸವಣ್ಣನಿಂದ ಶರಣ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಅಲ್ಲಮನಿಂದ ಶರಣ ಶಿಷ್ಯಾಜಾರವನ್ನು ಅರಿತು ಅದರಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಸ್ವಯಂಮಾಣವಾಗಿ ತೋಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಸವಣ್ಣನಂತೆ ಏರತ್ಯೇವಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಆಧಾರಸ್ಥಂಭವಾಗಿ ನಿಂತನೆಂಬುದು ವಿಶೇಷ. ಶರಣರ ಸಲಹೆಯಂತೆ ಆತ ಉರಲ್ಲೇ ನೆಲೆನಿಂತ. ಭೋಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಿದ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದವನು ಸೊನ್ನಲಿಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಮ. ಇವನ ವಿಶೇಷವಾದ ಘನೆಯೆಂದರೆ “ಮನೆಗ್ನ್ಯಾ ಮಾರು ಗೆಲ್ಲು” ಎಂಬ ಲೋಕವಾಣಿಯಂತೆ ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ದೀನ-ದಲಿತರ ಉದ್ದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಾದ. ಇದನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಶಿವ್ಯರಿಂದ ದೊಡ್ಡಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ. ಹೀಗೆ ತನ್ನವರ ಉದ್ದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿದ. ತಾನೊಬ್ಬ ಯೋಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಹೊರಟ ಸಿದ್ಧರಾಮ ತನ್ನೂಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆತನಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನ, ಪಾಂಡಿತ್ಯಗಳಿಂದ ಅಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಇಂದಿಗೂ ಸಲ್ಲವ ವಿಚಾರ.

ಭಕ್ತನಾದೋಡೆ ಬಸವಣ್ಣನಂತಾಗಬೇಕು
ಜಂಗಮನಾದೋಡೆ ಪ್ರಭುವಿನಂತಾಗಬೇಕು
ಭೋಗಿಯಾದೋಡೆ ಚನ್ನೆಬಿಸವಣ್ಣನಂತಾಗಬೇಕು
ಯೋಗಿಯಾದೋಡೆ ನನ್ನಂತಾಗಬೇಕು
ನೋಡಯ್ಯಾ ಕಷಿಲಸಿದ್ಧಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ
ಸಮಾರೋಪ

ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಶರಣರು ಜೀವಿಸಿದ್ದ ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ವರನ್ನು ಸರ್ವಸಮಾನತೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶರಣಪರಂಪರೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿತು. ಶರಣರಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ, ವಿದ್ವತ್ತ, ಹೃದಯಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ, ಅನುಭಾವಗಳ ಸಂಗಮವೇ ಶರಣರ ಬದುಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ನಾಡಿನ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜನರ್ಜೀವನದಲ್ಲಿಂದು ಸಂಕ್ರಮಣಕಾಲವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಜಡ್ಜಗಟ್ಟಿದ ಆಚರಣೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶರಣರ ಆಗಮನವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಗೌರವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಾಲವಾಗಿ ತನ್ನದೇ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿತು. ಇಂದಿನ ಜನರ್ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸ್ವಾಧ್ರ, ಹಪಹಪಿತನ, ಕಪಟತನ, ಮೋಸಗಳನ್ನು ತೋಲಗಿಸಲು ಶರಣರ ವಚನಗಳಿಂಬ “ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆದರ್ಥ ವಿಚಾರಧಾರೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಳಿದರೆ ಶರಣರ ತತ್ತಗಳು ಇಂದಿಗೂ

ಪ್ರಸ್ತುತ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- “ಕರ್ಮಯೋಗ” – ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.
- “ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ” – ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳಿ.
- “ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ” – ಎಂ.ಜಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ
- “ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ” – ವಿ.ಜಿ.ಮೂರಜಾರ್.
- “ವಚನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ” – ಬಿಸವರಾಜ ಸಬರದ.
- “ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿವರಣಾರು” – ಎಂ. ಎಂ. ಕಲ್ಲುಗೀರ್.

Peer Reviewed Journal, Refereed Journal, Indexed Journal

ISSN: 2454-5813, Impact Factor: RJIF 4.89

Publication Certificate

This certificate confirms that "ಮೌ. ವಿ.ಶಾ.ಲಕ್ಷ್ಮಾಣೆ" has published manuscript titled "ಪ್ರಸ್ತುತ ಜನರ್ವಿಷನದಲ್ಲಿ ಶರೀರ ಚಂತನೆಯ ವಾಸ್ತವಿಕತೆ".

Details of Published Article as follow:

Volume : 6
Issue : 2
Year : 2020
Page Number : 70-73

Certificate No.: 6-2-4
Date: 01-04-2020

Yours Sincerely,

Akhil Gupta
Publisher
International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com
Tel: +91-9711224068

Co-ordinator,
Internal Quality Assurance Cell
M.G.V.C. Arts, Commerce & Science College
MUDDEHAL-586212. Dist: Vijayapur.

International Journal of Kannada Research

Email: kannadajournal@gmail.com Website: www.kannadajournal.com

PRINCIPAL,
M.G.V.C. Arts, Com. & Science College
MUDDEHAL - 586212